Muistio

10.11.2021

VNS 8/2021 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko: Huoltovarmuuskeskuksen kirjallinen asiantuntijalausunto puolustusvaliokunnalle

Huoltovarmuuskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua puolustusvaliokunnan käsiteltävänä olevasta Valtioneuvoston puolustusselonteosta.

Tutustuttuaan selontekoon Huoltovarmuuskeskus lausuu siitä keskittyen erityisesti selonteossa käsiteltyihin puolustuksen toimintaedellytyksiin yritysten sekä Huoltovarmuuskeskuksen ja sen ohjaaman pooliorganisaation roolin näkökulmista.

Selonteossa tuodaan vahvasti esille se, että puolustuskyvyn ylläpito ja kehittäminen edellyttää puolustuksen toimintaedellytysten turvaamista, jossa kyse on pääasiassa yhteiskunnan aineettomista ja materiaalisista resursseista. Näiden turvaamisessa korostuu tiivis julkisen sektorin sisäinen yhteistyö sekä julkisen ja yksityisen sektorin erilaiset yhteistyömuodot. Turvallisuusympäristön muutoksen osalta yhteistyössä tulee huomioida mm. laaja-alaisen vaikuttamiseen varautuminen sekä mm. teknologisen osaamisen turvaaminen.

Suomi on riippuvainen kansainvälisestä yhteistyöstä, koska se hankkii merkittävän osan puolustusvoimien käyttöön tulevista järjestelmistä ja materiaalista ulkomailta. Kuitenkin on tarve turvata puolustusvoimien toimintaedellytysten kannalta riittävä kyky kotimaiseen tuotanto- ja palvelutoimintaan. Suomessa toimivien maanpuolustuksen kannalta tärkeiden yritysten osuus on tällöin korvaamaton.

Erityisesti Suomessa toimiva puolustusalan teollisuus tuottaa kriittisiä palveluita ja tuotantoa puolustusvoimille. Yritykset ja niiden osaaminen säilyy ja mahdollisesti kehittyy, mikäli niillä on riittävästi tilauksia. Tässä mielessä niin kotimaiset kuin ulkomaiset tilaukset ovat tärkeitä yrityksille liiketoiminnan ylläpitämiseksi sekä sotilaallisen huoltovarmuuden turvaamiseksi.

Huoltovarmuuskeskus ja sen ohjaama pooliorganisaatio tuottavat puolustuskyvyn ylläpitoon ja kehittämiseen tarvittavia toimintoja huoltovarmuusorganisaatiolle laissa määriteltyjen tehtävien mukaisesti. Keskeistä on turvata varmuusvarastointiin sekä teknisiin järjestelmiin liittyvät toiminnot poikkeusolojen suunnitteluperusteiden sekä Huoltovarmuuskeskuksen ja puolustusvoimien yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

HUOLTOVARMUUSKESKUS
Aleksanterinkatu 48 A, 00100 Helsinki • Puhelin 02950 510 00 • Fax 09 260 9584
www.huoltovarmuus.fi • etunimi.sukunimi@nesa.fi • Y-tunnus 02024196 • Kotipaikka HELSINKI

Huoltovarmuuskeskuksella ja puolustusvoimilla on parasta aikaa käynnissä yhteistoiminnan arviointi- ja kehittämishanke, jossa analysoidaan mm. kumppanuuden painopisteitä mm. puolustusselonteon linjausten perusteella.

Huoltovarmuuskeskuksen, puolustusvoimien sekä Suomessa toimivan maanpuolustuksen kannalta tärkeän teollisuuden pitkäaikaista yhteistyötä on tähänkin mennessä kehitetty aktiivisesti lainsäädännön pohjalta ja ottaen huomioon valmiusvaatimusten muutokset toimintaympäristössä. Maanpuolustuksen turvaamiseksi varastoidaan tarvittavia materiaaleja sekä tuetaan tuotantokyvyn ylläpitoa, kehittämistä ja osaamisen säilymistä Suomessa. Lisäksi vaihdetaan tilanneymmärrystä kriittisten toimialojen varautumiseen ja kriisinsietokykyyn vaikuttavista seikoista.

Huoltovarmuusorganisaation poolien toiminnassa voidaan puolestaan edistää kriittisten toimialojen, puolustusvoimien ja muiden viranomaisten verkostoitumista sekä lisäksi edistää mm. sopimuksellista varautumista, yhteistä harjoittelua ja poikkeusoloissa tarvittavien resurssien kohdentamista niin siviiliyhteiskunnan kuin puolustusvoimien käyttöön.

Huoltovarmuusorganisaation tehtävien sekä resurssien näkökulmasta on syytä korostaa, että sillä on täydentävä rooli suhteessa puolustusvoimien ja sen kumppaniyritysten väliseen yhteistoimintaan.

Janne Känkänen
Toimitusjohtaja

Axel Hagelstam
Johtaja